

שמואל, אביאל

אביאל (אבי), בן חנה ושאל ז"ל, נולד ביום ה' באייר תש"ז (25.4.1947) בחיפה. הוא למד בבית-הספר "חוגים" בחיפה שם השלים את לימודיו העל-יסודיים, ובקיץ 1965 עמד בהצלחה בבחינות הבגרות. תאריך הולדתו של אבי, יום ה' באייר, היה תאריך סמלי לגביו: מראשית חייו נקשר בקשר אמיץ אל המדינה, שהוקמה כשהיה בן שנה אחת. הרגשת ה"אכפתיות" לגבי העם והארץ התבטאה במעשיו של אביאל ובלימודיו. בילדותו ניכר אצלו רצון עז להשתתף בכל פעילות. הוא היה חבר בתנועת "הצופים", נטל חלק בפעולות החוג הדרמטי, ניגן בחלילית, יצא למסעות ובילה בחגיגות, קרא ולמד בשקידה. "אמרנו עליו, שהוא מדליק את הנר בשני קצותיו", אמרה אמו. אביאל היה אהוד על מוריו בבית-הספר והצטיין בשיעורי ההיסטוריה. כן היה פעיל במסגרת הגדנ"ע, ושימש מפקד גדנ"ע בבית-ספרו. חיבה מיוחדת רחש אל האדמה. הוא חלם להיות חקלאי ואת רוב חופשותיו בילה בין ידידים בנהלל. בן מסור היה להוריו ואח אוהב לאחותו דניאלה. כשהיה בחיק משפחתו, הקרין מאורו הפנימי על הנוכחים. הוא היה עלם נאה, בוגר ורציני בגישתו לחיים.

אביאל גויס לצה"ל בשלהי ספטמבר 1965, והתנדב לשרת במסגרת גרעין נח"ל. "אך טבעי היה הדבר", הסבירה אמו. "הגרעין סימל את קשריו אל המולדת ואל האדמה". אבי עשה זמן מה בקיבוץ רביבים. כשנהרג בשגגה אחד מחבריו לגרעין,

ראה אבי חובה וזכות לעצמו להוציא לאור חוברת לזכר הידיד שנפל. במעשה זה ניסה ללחום באדישות שהשתלטה על חבריו לקבוצה. במלחמה בשנת 1967 לחם במסגרת יחידת שריון והוענק לו "אות מלחמת ששת הימים". את החודשים האחרונים של שירותו בצה"ל עשה בגזרת תעלת סואץ. מרחבי המדבר, מי התעלה ולהקות עופות המים קסמו לו ועוררו את יצרו הפיוטי.

בסתיו 1968 השתחרר אבי מהשירות הסדיר בצה"ל והחל מיד ללמוד בחוג להיסטוריה באוניברסיטה העברית בירושלים. הוא למד בשקידה ועבד כמדריך לדרמה בפנימית "כרמית" וכמדריך בבית הספר "דנמרק" ובבית הספר לעיוורים בירושלים. בקיץ 1969 בחר להדריך קבוצת סטודנטים מאנגליה, שבאה לביקור בארץ. כעבור שנה נשלח מטעם הסוכנות היהודית למחנה ציוני בארצות הברית. בעבודה זו ובעבודות אחרות שנטל על עצמו, טיפח והגביר את קשריו עם יהודים בגולה ועם גופים ציוניים. בחורף 1970, בעודו סטודנט, השתלם בקורס לעורכי חדשות מטעם רשות השידור. הוא עמד בהצלחה בקורס זה, ואף סיים את לימודיו לתואר "בוגר" בציונים טובים ביותר. אביאל התקבל לעבודה במשרד החוץ, ובאוגוסט 1971 נשא לאישה את חברתו. כאשר שבו בני הזוג ממסע ירח דבש בספרד, לא היה האב, שאול, בין החיים. "אביאל כאב את פטירתו של אבא. חרף העובדה שאבא היה חולה זמן רב הייתה עובדת המוות קשה מאוד", סיפרה אחותו דניאלה. אבי המשיך בלימודים לתואר "מוסמך" בחוג ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית. הוא שימש כעוזר הוראה בחוג וזכה לעבוד במחיצת פרופ' פרידלנדר, אותו העריך והעריך. בהשפעת מורו בחר לערוך מחקר על עליית הנאצים לשלטון ועל תפקיד ה-S.A. במנגנון הגרמני. בקיץ 1972 יצא לגרמניה במסגרת מפגש של סטודנטים ישראלים עם סטודנטים גרמנים. במפגש נדונו שאלות עדינות, ודובר על העבר ועל הסיכויים לעתיד. בעידוד מוריו, פרופ' פרידלנדר וד"ר אהרונסון, פנה אבי למוסדות אקדמיים בגרמניה בבקשה שיאפשרו לו להשלים שם את עבודת הדוקטורט שלו. אמו סיפרה, שדמותו של ד"ר אהרונסון, ששילב עבודה ברשות השידור במחקר אקדמי, הייתה נר לרגליו של אביאל, והוא שאף לשלוח כתבות לרדיו בתקופת לימודיו בגרמניה. ערב ראש השנה תשל"ד ביקש אבי להירתם למערכת הבחירות לכנסת. בבחירות שנערכו ב-1969 נטל אביאל חלק בפעילות במסגרת הכנסת, וקיבל מכתב תודה והוקרה מאת שופט בית המשפט העליון השופט חיים כהן. "הדרך אצה לו, והוא היה מוכשר לרוץ קדימה. אדם חם וכן היה. אדם שאכפת לו. אדם שלא הספיק להגשים את כל חלומותיו ומשאלות לבו", אמרו חבריו. כשפרצה מלחמת יום הכיפורים, גויס אבי ונשלח לחזית סיני. הוא לחם שם כסייר שריון והשתתף בקרבות הבלימה נגד המצרים. ביום 22.10.1973 שידר מאזור ג'בל עתקה לרשות השידור, כתבה על הפסקת האש בחזית. למחרת היום, בשעות הצהריים, עלה רכבו על מוקש בציר פאיד. אבי הושלך ממנו כלפיד בוער למרחק של מטרים. הוא נותר בחיים, אך ללא הכרה. שלושה שבועות נאבק על חייו בבית החולים "תל השומר", אך מאמצי הרופאים להצילו עלו בתוהו. ביום כ"א בחשון תשל"ד (16.11.1973) נפטר אביאל והובא למנוחת-עולמים בבית העלמין הצבאי בהר הרצל. השאיר אחריו אם ואחות. במכתב תנחומים לאם השכולה כתב שר הביטחון דאז, רב אלוף משה דיין: "אביאל היה חייל מסור וחבר מצוין. הוא היה אהוד על מפקדיו ועל חבריו לנשק".